

בש"פ 2394/17 - מדינת ישראל נגד מאיר אברג'יל, גולן אביטן, פטריק עמוס, אהרון סוסן, יעקב בן שטרית

בבית המשפט העליון

בש"פ 2394/17

כבוד השופטת א' חיות
מדינת ישראל

לפני:
המבקשת:

נ ג ד

המשיבים:
1. מאיר אברג'יל
2. גולן אביטן
3. פטריק עמוס
4. אהרון סוסן
5. יעקב בן שטרית

בקשה שנייה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני לפי
סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -
מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד הילה כהן; עו"ד מיכל בלומנטל
בשם המשיב 2: עו"ד יורם שפטל; עו"ד יניב שגב
בשם המשיב 4: עו"ד ניר אלפסה; עו"ד רותם סרי
בשם המשיב 5: עו"ד ליאור שטצלר; עו"ד עדי אייזנר

החלטה

בקשה להארכת מעצר בפיקוח אלקטרוני לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996 (להלן: החוק).

1. ביום 13.7.2015 הוגש נגד המשיבים ונאשמים נוספים כתב אישום המייחס להם שורת עבירות אשר בוצעו לטענת המדינה במסגרת ארגון פשיעה רב זרועות (להלן: הארגון) שבראשו עמד נאשם 1 בכתב האישום - יצחק אברג'יל (להלן: אברג'יל). הארגון, כך נטען, פעל בישראל ובמדינות שונות בעולם בתבנית היררכית ושיטתית לפחות מאז שנת 2002 ועד שנת 2006 ולשם קידום מטרותיו נוהל מערך לוגיסטי בינלאומי מסועף שכלל זרועות בבליה, בספרד, במזרח הרחוק וביפן (להלן: הזרוע היפנית) וכן בישראל. הארגון, כך נטען, הורכב מקבוצות עברייניות שונות אשר פעלו באופן עצמאי לשם קידום פעילות הארגון. בראש כל קבוצה עמד עבריין שהיה בקשר ישיר עם ראש הארגון - אברג'יל, קיבל ממנו הנחיות ופעל לקידום מטרות הארגון. המשיבים בבקשה דן נאשמים בכך שהיו חברים בארגון הפשיעה ומילאו בו תפקידים שונים - המשיב 1 (נאשם 3 בכתב האישום, להלן: מאיר), המשיב 2 (נאשם 9, להלן: גולן), המשיב 3 (נאשם 11, להלן: פטריק), המשיב 4 (נאשם 14, להלן: סוסן) והמשיב 5 (נאשם 17, להלן: בן שטרית). אקדים ואציין כי מאיר ופטריק הסכימו להארכת מעצרם בפיקוח אלקטרוני כמבוקש, ומעצרם כאמור בפיקוח אלקטרוני הוארך בהסכמה (ראו ההחלטות מיום 20.3.2017 (מאיר) ומיום 22.3.2017 (פטריק)). הדיון בבקשה יתמקד על כן בעניינים של גולן, סוסן ובן שטרית.

2. טענת המדינה, בתמצית, היא כי גולן וסוסן שימשו כאנשי ביצוע בכירים ואלימים של הארגון וביצעו מעשי רצח וניסיונות רצח בשליחותו במסגרת סכסוך שהוכרז בשנת 2002 בין הארגון לבין העבריין זאב רוזנשטיין ומשפחת אבוטבול, על רקע חשדו של אברג'יל כי המשפחות היריבות חברו כנגד הארגון והן אלו שנושאות באחריות לרצח אחיו - יעקב אברג'יל. גולן, כך נטען, היה שותף לשני ניסיונות רצח של זאב רוזנשטיין. הניסיון הראשון באמצעות מכונית תופת בחודש יוני 2003 בגני התערוכה בתל-אביב (יחד עם פטריק ונאשמים נוספים, האישום השלישי) בעקבותיו נחבלו רוזנשטיין, מאבטחיו ואנשים נוספים. בשל אירוע זה מואשם גולן בניסיון לרצח במסגרת ארגון פשיעה, חבלה בכוונה מחמירה במסגרת ארגון פשיעה, קשירת קשר לפשע במסגרת ארגון פשיעה וגרימת חבלה של ממש במסגרת ארגון פשיעה. בניסיון השני לרצח רוזנשטיין היו מעורבים על פי הנטען פרט לגולן גם מאיר, פטריק וסוסן והוא בוצע באמצעות הטמנת מטען חבלה על גג של משרד להמרת מטבע ברחוב יהודה הלוי בתל-אביב אותו נהג רוזנשטיין לפקוד בקביעות. ביום 11.12.2003 הופעל המטען וגרם למותם של שלושה אזרחים, לפציעתם של עשרות אחרים וכן לנזק כבד לרכוש (האישום הרביעי). כמו כן מייחס כתב האישום לסוסן ולנאשמים אחרים עבירה של ייצוא, ייבוא, מסחר והספקה של סם מסוג קוקאין מדרום אמריקה לאירופה (האישום השישי) ועבירות של סחר בסמים במסגרת ארגון פשיעה וניסיון לייצוא סמים במסגרת ארגון פשיעה (ייבוא 44,000 כדורי אקסטזי מבליה לישראל, האישום התשיעי). בן שטרית, כך נטען, היה פעיל בארגון בתחום עבירות הסמים וריכז עבורו, יחד עם אחרים, את המסחר בסמים ב"זרוע היפנית". באישום האחד-עשר מיוחסת לבן שטרית עבירה של ייצוא, ייבוא, מסחר והספקה במסגרת ארגון פשיעה וזאת בשל קידום עסקאות סמים ביפן ובין היתר העברת 60,000 כדורי אקסטזי שנרכשו בהולנד ליפן דרך גרמניה; הסלקת 90,000 כדורי אקסטזי במזודות והעברתם מגרמניה ליפן; הברחת אלפי כדורי אקסטזי שהוסלקו בשולחנות ליפן; רכישת חבילות קוקאין וקוקאין נוזלי בפרו, הסלקתו והעברתו ליפן. האישום השנים-עשר מייחס לבן שטרית ניסיון לפגוע בעד המדינה ביפן בשנת 2006, ומיוחסת לו באישום זה עבירה של חבלה בכוונה מחמירה במסגרת ארגון פשיעה. ולבסוף, האישום השלושה-עשר מייחס למאיר, סוסן ובן שטרית עבירות מס בגין ביצוע עבירות סמים בסך כולל של כ-228 מליון ש"ח בין השנים 2002-2006.

3. ביום 15.3.2016 הגיעו הצדדים להסכמה כי בן שטרית ייעצר בפיקוח אלקטרוני. לאחר שורת הליכים שאינם מעניינים בבקשה זו, דחה בית משפט זה ביום 18.7.2016 את ערר המדינה ואישר את החלטת בית המשפט המחוזי לפיה גולן וסוסן ייעצרו אף הם בפיקוח אלקטרוני (בש"פ 5273/16, השופט צ' זילברטל). בהמשך התקיימו הליכים שונים בנוגע לתנאי המעצר בפיקוח אלקטרוני של חלק מהנאשמים בפרשה, יציאתם לחלונות התאוררות ולמקומות עבודה (ראו, למשל, בש"פ 373/17 בעניינו של סוסן; בש"פ 437/17 - בעניינו של פטריק, כן ראו החלטות בית המשפט

המחוזי מיום 5.1.2017 ומיום 16.2.2017 בעניינו של בן שטרית).

משנקפו 18 חודשים מעת מעצרם של המשיבים, הגישה המדינה בקשה להאריך את מעצרם בפיקוח אלקטרוני בתשעים ימים. בקשה זו התקבלה בהסכמת המשיבים כולם ביום 26.12.2016 (בש"פ 9683/16 - בעניינם של המשיבים 2-5; בש"פ 9841/16 - בעניינו של המשיב 1).

4. תשעים הימים שנקצבו בהחלטות בבש"פ 9683/16 ובש"פ 9841/16 מסתיימים ביום 24.3.2017 ועל כן הגישה המדינה את הבקשה דנן להארכת מעצרם של המשיבים בפיקוח אלקטרוני בתשעים ימים נוספים. לטענת המדינה העבירות המיוחסות למשיבים מלמדת על מסוכנותם הרבה, כמי שפעלו במסגרת ארגון פשיעה רב זרועות שלא בחל באמצעים להשגת מטרותיו וכי מכל המשיבים נשקף חשש כבד להימלטות ככל שיוסר הפיקוח האלקטרוני. אשר לסוסן נטען כי יש לו עבר פלילי מכביד של 17 הרשעות קודמות בגין אף ריצה מאסרים בפועל ולבן שטרית 11 הרשעות קודמות בין היתר בהריגה. אשר לקצב התקדמות ההליך טוענת המדינה כי היא עושה את מירב המאמצים על מנת לקדם את ההליכים במהירות הראויה וכי חל אמנם עיכוב ניכר בשמיעת ההליך אך זאת, בין היתר, בשל סוגיות הקשורות בייצוגם של המשיבים. עד עתה נשמעו עשרה עדי תביעה, הראשון מבין ששת עדי המדינה צפוי להישמע בחודש מאי ועד להעדתו התחייבה המדינה לסיים את עניינם של כ-200 עדים. בתקופת הארכת המעצר המבוקשת קבועים 11 דיונים נוספים ובמהלך חודש מאי תחל שמיעה רצופה של ההליך שלושה ימים בשבוע עד סיומו.

5. גולן, סוסן ובן שטרית מתנגדים לבקשה. לטענת גולן המעשים המיוחסים לו בוצעו לפני למעלה מעשר שנים וכי הוא איש עסקים, ללא עבר פלילי, המנהל אולם שמחות, כי המעצר בפיקוח אלקטרוני פוגע בפרנסתו והוא מבקש להסירו שכן לטענתו אין נשקפת ממנו מסוכנות כלל. סוסן מבקש אף הוא לבטל את הפיקוח האלקטרוני המכביד עליו ולטענתו חלוף הזמן מלמד כי אפשר לתת בו אמון אף ללא פיקוח כזה. בן שטרית מצטרף לטענותיהם של גולן וסוסן ומוסיף כי העבירות המיוחסות לו בוצעו לפני שנים רבות, כי לא נשקפת ממנו מסוכנות וכי בהינתן חלונות האזור שנתן לו בית המשפט המחוזי ועמידתו בתנאים שנקבעו לו ניתן להסיר את הפיקוח האלקטרוני.

6. דין הבקשה להתקבל.

כפי שנפסק לא אחת שני שיקולים מרכזיים מנחים את בית המשפט בבואו להכריע בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים - המסוכנות הנשקפת מן הנאשם וקצב התקדמות ההליך העיקרי (ראו, למשל, בש"פ 7979/14 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 6 (9.12.2014)). אשר להליכים המתנהלים בעניינם של ארגוני פשיעה נפסק לאחרונה בעניינם של נאשמים אחרים בפרשה דנן כי:

בתיק המתייחס למערך מורכב ומסועף של ארגון פשיעה המורכב ממספר נאשמים, ומונה אישומים רבים ומאות עדים, אמת המידה לבחינת קצב התקדמותו של המשפט שונה בהכרח מאמת המידה לבחינת קצב ההתקדמות בתיקים אחרים ... זהו גם הרקע לתיקון שהוכנס בחוק המעצרים המקנה לבית משפט זה סמכות, במקרים חריגים ומורכבים, להאריך את מעצרם של נאשמים העצורים למעלה מתשעה חודשים ב-150 ימים, חלף ההארכה ה"סטנדרטית" בת 90 הימים (ראו: סעיף 62(ב) לחוק המעצרים. (בש"פ 8806/16 מדינת ישראל נ' אברג'יל, פסקה 36 (28.11.2016) (להלן: עניין אברג'יל))

עוד נפסק כי נקודת האיזון בכל הנוגע להארכת מעצרו של העצורים בפיקוח אלקטרוני היא שונה שכן הפגיעה בחירותם היא פחותה באשר המעצר בפיקוח אלקטרוני "דומה במאפייניו המהותיים דווקא למעצר הבית ולא למעצר מאחורי סורג ובריא, וזאת אף לאחר השינוי במעמדו הנורמטיבי" (ע"פ 7768/15 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (20.04.2016); בש"פ 8627/16 מדינת ישראל נ' וואהל, פסקה 31 (27.12.2016)).

7. הפרשה הנדונה היא ייחודית בחומרתה ומסוכנותם של הנאשמים בה היא חריגה בעוצמתה. חלק מהנאשמים נתונים במעצר מאחורי סורג ובריא וחלקם - דוגמת המשיבים - נתונים במעצר בפיקוח אלקטרוני. לא ניתן להמעיט בחומרת העבירות המיוחסות למשיבים כמי שהיו שותפים בארגון פשיעה רב זרועות ונטלו חלק בעבירות אלימות קשות ובהן רצח וניסיון לרצח וכן בעבירות של ייבוא וסחר וסמים והעברתם בין מדינות שונות. אכן, העבירות בוצעו על פי הנטען לפני זמן רב, אך בהינתן מהות העבירות והעובדה שהן בוצעו לפי הנטען במסגרת ארגון פשיעה, חלוף הזמן מקהה אך במעט את המסוכנות הנכרכת בהן ובמי שמואשם בביצוען. כך נפסק כי מי שנאשם בסחר בסמים לא ישוחרר לחלופת מעצר אלא במקרים חריגים ויוצאי דופן (ראו [אוחין נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (22.5.2009) והאסמכתאות (שם) והוא הדין בעבירות האלימות ובראשן עבירת הרצח והניסיון לרצח המיוחסות לגולן וסוסן (בש"פ 3636/16 מדינת ישראל נ' הייב, פסקה 7 (15.5.2016)). העבר הפלילי של סוסן וכן שטרית מוסיף אף הוא נדבך של מסוכנות לגביהם. ולבסוף יש לזכור כי בהליכים הנוגעים לארגוני פשיעה קיים חשש מובנה להימלטות מאימת הדין ולשיבוש הליכי משפט המצדיק כשלעצמו את המשך המעצר (בש"פ 5491/13 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 7 (13.8.2013); עניין אברג'יל, פסקה 48).

8. אשר לקצב התקדמות ההליכים - כפי שקבע לאחרונה בית משפט זה מפי השופט מלצר בבקשה להארכת מעצרו של נאשמים אחרים בפרשה "קצב התנהלותו של ההליך העיקרי רחוק מלהשביע רצון, מטעמים שונים ורובם מובנים" (בש"פ 1467/17 מדינת ישראל נ' אברג'יל, פסקה 39 (1.3.2017)). אכן, מדובר ב"מגה תיק" ונראה כי לעת הזו נעשים מאמצים ממשיים על מנת לקדם את ההליך בקצב ראוי ויעיל יותר. עשרה עדי התביעה כבר נשמעו והחל מחודש מאי הקרוב יישמע ההליך ברציפות שלוש פעמים בשבוע עד סיומו. בנסיבות אלו, ובהינתן העובדה שהמשיבים עצורים בפיקוח אלקטרוני התמשכות ההליכים אין בה בשלב זה כדי להטות את הכף לעבר ביטולו של הפיקוח האלקטרוני. בשולי הדברים אעיר עם זאת כי ככל שהדבר נוגע לגולן שהינו נטול עבר פלילי, ייתכן שבתום שמיעת עדותם של עדי המדינה יהיה מקום לשקול הקלה נוספת שתאפשר לו יציאה לעבודה בהגבלות שייקבעו וזאת לאחר קבלת תסקיר מתאים מאת שירות המבחן.

סיכומם של דברים, הבקשה מתקבלת ומעצרו בפיקוח אלקטרוני של המשיבים מוארך בתשעים ימים החל מיום 24.3.2017 או עד למתן פסק דין בתפ"ח 24984-07-15 בבית המשפט המחוזי בתל-אביב, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ט באדר התשע"ז (27.3.2017).

ש ו פ ט ת